

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 642/2017-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 10/20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 183/2009 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 183/2009 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 183/2009 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. ■■■■■ p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré j e Okresný súd Piešťany p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Piešťany j e p o v i n n ý uhradiť ■■■■■ trovy konania v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiat eur a päť centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Marianny Lechmanovej, Štúrova 10/20, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 642/2017-14 z 12. decembra 2017 prijal na ďalšie konanie s'ťažnosť ■■■■■ ■■■■■ (ďalej len „s'ťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 183/2009.

2. Ide o konanie o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré nie je ešte právoplatne skončené a celkovo trvá viac ako 8 rokov bez meritórneho rozhodnutia.

3. Po opísaní skutkového a právneho stavu veci sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a domáha sa tiež priznania finančného zadosťučinenia v sume 10 000 € a náhrady trov konania v sume 475,05 €.

4. Predsedníčka okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 4/2018 doručeným ústavnému súdu 7. februára 2018, v ktorom okrem iného uviedla:

„Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu vedeného pod sp. zn. 9C/183/2009 ako aj ústavnej sťažnosti uvádzam nasledovné skutočnosti:

Rozpis procesných úkonov vo veci:

- dňa 13.06.2008 podaná žaloba na OS BA I. pod sp. zn. 25C/101/2008 v právnej veci žalobcu: ██████████..., proti odporcovi: Slovenská republika v zastúpení Ministerstvom spravodlivosti SR, o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 24.894,44 eur, vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Zuzane Kučerovej

- dňa 11.07.2008 spis predložený na odstránenie väd návrhu

- dňa 08.08.2008 úprava VSÚ na pripojenie spisov 12 C/253/2004, 9C/257/2004, 24 C 86/2007, 12 C 55/2007, 16C 122/2007, 18 C 71/2007, 14 C 50/2007, 21 C 162/2007, 7 C 69/2008, 9 C 210/2007, 17 C 164/2007...

- dňa 23.06.2009 žalobcovi a dňa 22.06.2009 žalovanému doručené upovedomenie o postúpení veci z dôvodu miestnej nepríslušnosti na OS PN...

- dňa 08.10.2009 exp. žalobcovi upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti doručenej dňa 18.09.2009

- dňa 16.11.2009 žalobcovi doručené tlačivo o osobných majetkových a zárobkových pomeroch na vyplnenie...

- dňa 20.11.2009 doručené vyjadrenie žalobcu s požadovanými prílohami

- dňa 17.12.2009 vydané uznesenie - nepriznanie oslobodenie od platenia súdnych poplatkov + neustanovenie zástupcu z radov advokátov žalobcovi - PPL 27.08.2010 v spojení s uzn. KS TT 24022/2010-240

- dňa 29.12.2009 doručené odvolanie

- 21.01.2010 spis predložený KS v Trnave na základe odvolania žalobcu dňa 07.07.2010 vydané uznesenie KS v Trnave pod sp. zn. 24Co/22/2010-240 súd priznal žalobcovi oslobodenie od SP (95%) a ustanovil mu zástupcu CPP- PPL 27.08.2010...

- dňa 08.09.2010 doručené dovolanie žalobcu voči uzneseniu KS v Trnave č.l. 240

- dňa 29.09.2010 vydané uznesenie - ustanovenie PZ žalobcovi (JUDr. Milan Kuhajda) – PPL 04.03.2011

- dňa 18.10.2010 doručený návrh na prerušenie konania PZ žalobcu do skončenia konania o dovolaní

- dňa 03.11.2010 doručená žiadosť žalobcu o zaslanie uznesenia z 29.09.2010 o ustanovení PZ, ktoré mu nebolo doručené

- dňa 10.02.2011 exp. uznesenie z 29.09.2010 žalobcovi

- dňa 19.04.2011 vydané uznesenie o prerušení konania do skončenia dovolacieho konania - PPL 13.05.2011

- dňa 09.06.2011 spis predložený NS SR na základe dovolania

- dňa 07.11.2011 doručené odmietnutie dovolania NS SR - dovolanie nebolo parafované PZ dňa 09.11.2011 vec náhodným výberom pridelená JUDr. Jane Jarošovej na základe opatrenia 1 Spr R/14/2011 z 08.11.2011 (oddelenie C)

- dňa 01.06.2012 vec náhodným výberom pridelená JUDr. Lucii Chrupkovej PhD. na základe opatrenia 1 SprR/10/2010 z 30.05.2012 (spisy 13C)

- dňa 04.09.2012 vec pridelená JUDr. Jane Jarošovej...

- dňa 31.12.2012 doručená žiadosť CPP o informáciu o výsledku dovolacieho konania

- dňa 25.02.2013 - odpovedané na žiadosť

- dňa 17.05.2013 spis pridelený JUDr. Terézii Mecelovej na základe opatrenia 1 SprR/6/2013 z 08.11.2011...

- dňa 24.07.2013 doručená kópia dovolania z č.l. 249 PZ žalobcu na podpísanie a opät. zaslanie súdu

- dňa 25.07.2013 doručené právnym zástupcom žalobcu podpísané dovolanie
- dňa 01.08.2013 vydané uznesenie - výzva na doplnenie dovolania, PZ žalobcu doručené 08.08.2013 - PPL 24.08.2013
- dňa 21.08.2013 doručené vyjadrenie PZ žalobcu k dovolaniu
- dňa 05.09.2013 doručené podanie žalobcu týkajúce sa výzvy na doplnenie dovolania
- dňa 01.10.2013 predloženie spisu NS SR na rozhodnutie o dovolaní žalobcu
- dňa 14.07.2014 doručené uznesenie NS SR zo dňa 29.05.2014 - odmietnutie dovolania, PPL 18.08.2014
- dňa 18.08.2014 mailom doručená žiadosť PZ žalobcu o predĺženie lehoty na úhradu SP
- dňa 25.08.2014 doručené vyčíslenie trov konania PZ žalobcu dňa 2.10.2014 vykonaná lustrácia žalobcu v Sociálnej poisťovni
- dňa 02.10.2014 doručená výzva + fotokópia výzvy na úhradu SP žalobcovi z č.l. 246
- dňa 13.10.2014 doručená žiadosť CPP o poskytnutie súčinnosti - doručenie kópií rozhodnutí a dovolania
- dňa 21.10.2014 CPP doručené požadované písomnosti
- dňa 27.10.2014 doručené rozhodnutie CPP o zmene právneho zastúpenia žalobcu - pridelený JUDr. Mgr. Marián Kropaj
- dňa 06.11.2014 zistené, že SP vo výške 40,54 eur nie je uhradený
- dňa 04.12.2014 bol JUDr. Mgr. Marián Kropaj nahliadnuť do spisu + predloženie splnomocnenia na PZ žalobcu
- dňa 12.01.2015 doručená žiadosť JUDr. Mariany Lechmanovej o zaslanie fotokópií rozhodnutí (KS a NS) a plnomocenstvo na zastupovanie žalobcu
- dňa 15.01.2015 vydané uznesenie na úhradu SP za vyhotovenie fotokópií pre PZ žalobcu, PPL 07.02.2015
- dňa 17.06.2015 vytýčený termín pojednávania na T: 21.10.2015, exp. predvolania s prílohami dňa 15.10.2015 mailom doručené vyjadrenie žalovanej k návrhu
- dňa 20.10.2015 mailom doručená žiadosť PZ žalobcu o odročenie pojednávania z dôvodu krátkosti času na vykonanie konzultácie s klientom

- dňa 20.10.2015 mailom oznámené žalovanej o odročení pojednávania na žiadosť PZ žalobcu dňa 20.10.2015 mailom doručené oznámenie žalovanej, že berie odročenie na vedomie dňa 21.10.2015 doručené vyjadrenie žalovanej k návrhu s poverením na zastupovanie zamestnancom

- dňa 21.10.2015 pojednávanie odročené na T: 13.01.2016 o 09,00 hod. v budove ÚVTOS [REDACTED]

- dňa 29.05.2015 expedované predvolania + upovedomený ÚVTOS za účelom zabezp. poj. miest.

- dňa 09.11.2015 doručená kladná odpoveď ÚVTOS

- dňa 10.11.2015 doručený návrh PZ žalobcu na pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane žalovanej

- dňa 16.12.2015 vydané uznesenie o pripustení ďalších účastníkov na strane žalovanej (GR ZVS a ÚVTOS a ÚVV Leopoldov), PPL 23.12.2015

- dňa 16.12.2015 doručovanie uznesenia účastníkom a predvolania na TP novým účastníkom s prílohami

- dňa 21.12.2015 doručený návrh PZ žalobcu na pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane žalovanej + návrh na odročenie pojednávania z dôvodu posúdenia splnenia podmienok na vykonanie pojednávania na základe rozhodnutia o pripustení ďalších účastníkov do konania na strane žalovanej

- dňa 22.12.2015 mailom zaslané upovedomenie o ponechaní termínu pojednávania PZ žalobcu dňa 22.12.2015 mailom PZ žalobcu doručená akceptácia upovedomenia súdu dňa 22.12.2015 vydané uznesenie o pripustení ďalších účastníkov do konania na strane žalovanej (MS SR, ÚVTOS a ÚVV [REDACTED])- PPL 31.12.2015

- dňa 05.01.2016 požiadal telefonicky pracovník ÚVTOS a ÚVV [REDACTED] o zaslanie fotokópie návrhu - doručené 11.01.2016

- dňa 04.01.2016 doručená námietka miestnej príslušnosti, premlčania, nedostatku pasívnej vecnej legitímácie a vyjadrenie GR ZVJS k návrhu, prílohy

- dňa 07.01.2016 doručené vyjadrenie ÚVTOS a ÚVV Leopoldov k návrhu

- dňa 08.01.2016 mailom doručené ospravedlnenie neúčasti žalovanej v I. rade na pojednávaní 13.01.2016 z dôvodu kolízie pojednávani

- dňa 08.01.2016 mailom doručené ospravedlnenie neúčasti žalovaného v IV. rade na pojednávaní 13.01.2016 z dôvodu kolízie pojednávaní
- dňa 08.01.2016 doručená námietka premlčania ÚVTOS a ÚVV Leopoldov
- dňa 11.01.2016 mailom upovedomení účastníci o zrušení termínu pojednávania z dôvodu, že uznesenie č.l. 394 z 22.12.2015 nie je právoplatné
- dňa 13.01.2016 doručené ospravedlnenie neúčasti žalovanej v I. rade a žalovanej v IV. rade na pojednávaní 13.01.2016 z dôvodu kolízie pojednávaní, vyjadrenie žalovaného v IV. rade k návrhu
- dňa 14.07.2016 doručená žiadosť žalobcu o odstúpenie podaní príslušným sudcom a žiadosť o vytýčenie pojednávania
- dňa 17.08.2016 zistené telefonicky na GR ZVJS, že žalobca sa toho času nachádza v ÚVTOS a ÚVV [REDACTED]
- dňa 22.08.2016 doručená žiadosť do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov o oznámenie vhodných dní na pojednávanie v októbri a novembri
- dňa 08.09.2016 doručená odpoveď ÚVTOS a ÚVV Leopoldov - kedykoľvek
- dňa 30.09.2016 doručená urgencia priznania trov konania od JUDr. Milana Kuhajdu
- dňa 14.10.2016 doručené plnomocenstvo na nahliadnutie do spisu udelené žalobcom JUDr. Mariane Lechmanovej zo dňa 12.03.2016
- dňa 09.11.2016 bolo JUDr. Kuhajdovi doručené oznámenie - o nároku na náhradu trov rozhoduje CPP
- dňa 04.11.2016 boli PZ žalobcu doručené vyjadrenia žalovaných, poučenie a výzva na vyjadrenie
- dňa 11.11.2016 doručený mailom dopyt JUDr. Kuhajdu ohľadom vyúčtovania trov konania
- dňa 18.11.2016 doručené vyjadrenie žalobcu k tvrdeniam žalovaných
- dňa 28.11.2016 doručené vyjadrenie PZ žalobcu k tvrdeniam žalovaných
- dňa 06.12.2016 bol na účet súdu žalobcom zložený súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 40,64 eur
- dňa 06.12.2016 bol na účet súdu žalobcom zložený súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 34,04 eur

- dňa 22.12.2016 spísaný VSÚ úradný záznam, že žalobca bol vyzvaný na úhradu SP v nesprávnej výške, preto je potrebné mu vrátiť 34,04 eur - vrátené 22.12.2016

- dňa 27.03.2017 vyhotovených 5 fotokópií vyjadrenia žalobcu z č.l. 495 a exp. spolu s vyjadrením PZ žalobcu z č.l. 499 žalovaným elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom

- dňa 02.01.2017 doručená žiadosť žalobcu o zaslanie čitateľného platobného predpisu

- dňa 03.01.2017 zadaná úprava VSÚ na oznámenie žalobcovi, že bol vyzvaný na úhradu SP v nesprávnej výške, preto je potrebné mu vrátiť 34,04 eur - vrátené 22.12.2016

- dňa 20.01.2017 informovaný JUDr. Kuhajda o tom, že jeho podklady budú odstúpené CPP

- dňa 07.03.2017 doručená žiadosť JUDr. Kuhajdu o vrátenie podkladov k vyúčtovaniu

- dňa 06.04.2017 doručené vyjadrenie GR ZVJS k vyjadreniu žalobcu zo dňa 11.11.2016

- dňa 10.04.2017 doručené vyjadrenie ÚVTOS a ÚVV Leopoldov v zmysle výzvy

- dňa 11.04.2017 doručené vyjadrenie ÚVTOS a ÚVV [REDAKOVANÉ] v zmysle výzvy

- dňa 05.06.2017 doručená opakovaná žiadosť žalobcu ohľadom zaslania čitateľnej výzvy na úhradu SP

- dňa 18.08.2017 doručená žalovaným listiny z č.l. 518-521, 523, 525 s výzvou na vyjadrenie, ak uznajú za vhodné

- dňa 23.08.2017 doručená žalobcovi výzva

- dňa 05.09.2017 doručená odpoveď žalobcu na výzvu

- dňa 04.10.2017 doručené oznámenie žalobcovi

- dňa 16.11.2017 doručené vyjadrenie žalobcu (stále zastúpený JUDr. Mgr. Kropajom)

- dňa 06.12.2017 preverenie vrátenia súdneho poplatku v sume 34,04 eur

- dňa 08.01.2018 exp. predvolanie na pojednávanie na T:14.05.2018

V predmetnom konaní sa rozhodovalo o procesnom podaní žalobcu týkajúceho sa žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, preto sa týmto podaním súd musel zaoberať až do právoplatného rozhodnutia o tomto podaní, pričom žalobca využil nie len riadny ale

aj mimoriadny opravný prostriedok, napriek tomu, že mu bolo takmer úplne vyhovené, čo sa jeho oslobodenia od súdnych poplatkov týkalo.

Obdobia nečinnosti súdu boli spôsobené množstvom vecí v senáte sudcov, ktorí v danom období vybavovali od 600 do 900 vecí v pojednávacej agende, z toho dôvodu boli prednostne vykonávané úkony vo veciach, ktoré na súd napadli skôr, teda boli staršie ako 5 rokov.“

5. Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 183/2009 ústavný súd zistil rovnaké skutočnosti, čo sa týka predloženej chronológie úkonov, aké uviedol okresný súd, preto ich považoval za preukázané.

6. Právna zástupkyňa sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 22. februára 2018 sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu takto:

„Vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní 9C/183/2009 na Okresnom súde Piešťany, predsedníčka Okresného súdu Piešťany predložila k veci svoje stanovisko, v ktorom iba rozpísala chronológiu úkonov a v závere uviedla, že obdobia nečinnosti súdu boli spôsobené množstvom vecí v senáte sudcov, ktorí v danom období vybavovali od 600 do 900 vecí v pojednávacej agende, z toho dôvodu boli prednostne vykonávané úkony vo veciach, ktoré súdu napadli skôr. teda boli staršie ako 5 rokov.

Sťažovateľ využíval všetky procesné práva, ktoré v postavení účastníka konania má. Ani množstvo nevybavených vecí a veľká agenda spisov pripadajúca na jedného sudcu, nezbavujú súd povinnosti konať bez prietahov.

Sťažovateľ sa aktívne podieľa na rýchlom ukončení súdneho sporu, na každé podanie zo strany súdu reagoval rýchlo a bezodkladne.

Zo súdneho spisu vyplýva, že súd mal od samého začiatku k dispozícii všetko potrebné. Uplatňovanie procesných práv účastníkom konania, nemôže byť na ťarchu sťažovateľovi. Súd vo veci mohol a mal riadne a včas konať od začiatku. Nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa týkajúce sa súdneho poplatku spôsobilo značné prietahy v súdnom spore sťažovateľa.

Aj ESLP uviedol, že prevzatie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru si často vyžaduje prijatie pozitívnych opatrení. V takom prípade sa štát nemôže obmedziť na to, aby ostal

pasívny. Preto nečinnosť alebo neefektívnosť pri prijatí takýchto opatrení je dôvodom na skonštatovanie porušenia práva. Právo na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spadá do tejto kategórie záväzkov.

Takže už len to, že v jednom konaní spis putoval niekoľko rokov medzi viacerými sudcami svedčí o tom, že neboli prijaté ani použité žiadne pozitívne opatrenia (alebo boli neefektívne), ktoré by zabránili prietiahom. Toto teda tiež nemožno použiť na ospravedlnenie prietáhov.

Sťažovateľ podal hneď na začiatku riadne spísaný návrh - čo nespochybnil ani súd I. stupňa. Hneď na začiatku predložil všetky podklady a žiadosti potrebné k tomu, aby súd mohol vo veci konať hneď od začiatku riadne a plynule.

Upriamujeme pozornosť Ústavného súdu na fakt, že ani Okresný súd Piešťany vo svojom stanovisku nenamietal, že by sa sťažovateľ nejakým spôsobom pričínil o prietahy, že by podal nekvalifikovaný návrh, že by spravil niečo nesprávne, a Okresný súd Piešťany ani nenamietal výšku finančného zadosťučinenia, ktoré požaduje sťažovateľ.“

K veci sa vyjadril aj samotný sťažovateľ v podaní z 24. februára 2018 doručenom ústavnému súdu 1. marca 2018, v ktorom v závere žiadal ústavný súd, aby jeho sťažnosti v plnom rozsahu vyhovel.

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

8. Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov..., ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

9. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (III. ÚS 127/03).

10. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priesťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priesťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

12.1 Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitú veci, ústavný súd zo spisu nezistil, že by išlo o zložitú vec. Sťažovateľ si uplatňoval od žalovaného (Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a neskôr aj ďalších žalovaných, ústavov na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov a ■■■■■, Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a podobne) zaplataenia nemajetkovej ujmy v sume 750 000 Sk za to, že boli údajne porušené jeho osobnostné práva podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka v súvislosti s rozsahom sledovania televízie v ■■■■■ od 23. novembra 2007 do 30. mája 2008 [podľa vyjadrenia jedného zo žalovaných, a to generálneho riaditeľstva z 30. decembra 2015 (č. 1. 400 v spise) sa sťažovateľ v období („od 15.02.2008 do 05.03.2008 nachádzal na liečení v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu slobody v Trenčíne“, pozn.)], keď mal byť znevýhodnený oproti iným väzňom, obdobne mal byť vystavený pobytu v ponižujúcom prostredí a napokon sa mal stať objektom týrania zo strany personálu väznice, čím mal byť porušený zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jednotlivých čl. dohovoru, ako aj zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [zo spisu vyplýva, že v obdobnej veci sťažovateľa ochrana osobnosti – sledovanie televízie bol vydaný rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16 C 122/2007 z 25. októbra 2011 o zamietnutí jeho žalobného návrhu, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 140/2012 z 15. mája 2013 (č. 1. 406 až č. 1. 427 v spise)].

12.2 Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prietahov v konaní, dospel ústavný súd k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania v podstatnej miere prispeli aj niektoré okolnosti na strane sťažovateľa. Návrh sťažovateľa na začatie konania nemal zákonom požadované náležitosti, bol nejasný, nezrozumiteľný a tiež aj nečitateľný, k návrhu nepredložil ani žiadne relevantné dôkazy a podal ho navyše na miestne nepríslušnom súde (Okresný súd Bratislava I, pozn.). Sťažovateľ dopĺňal svoj návrh na začatie konania a jeho petit a tiež navrhol ďalších účastníkov na strane žalovaných prvýkrát až 10. novembra 2015 (č. 1. 370 spisu), teda po viac ako 7 rokoch od podania

žaloby. Obdobne podával opravné prostriedky proti procesným rozhodnutiam okresného súdu (pozri bod 4) a žiadal tiež dvakrát odročit' termín pojednávania (prvýkrát, že nemal možnosť sa oboznámiť s vyjadrením žalovaného v októbri 2015 a tiež 21. decembra 2015 žiadal odročit' pojednávanie konané v januári 2016) z dôvodu, že neboli pribratí do konania ďalší žalovaní. Ústavný súd pri hodnotení postupu sťažovateľa bral do úvahy to, že ako účastník konania nesporne má právo na tieto procesné úkony, ktoré urobil. Za priet'ahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03). V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodnutie o sťažovateľom uplatnených procesných právach ústavný súd nezapočítal do doby zbytočných priet'ahov v konaní okresného súdu (obdobne III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

12.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania od roku 2008, resp. 2009, po postúpení veci okresnému súdu je už samo osebe neprimerané. Okresný súd rozhodoval v priebehu konania iba o procesných otázkach, ako to vyplýva z uvedenej chronológie jeho úkonov, a tieto úkony spočiatku vykonával s veľkým časovým odstupom a neefektívne. Svedčí o tom skutočnosť, že po vrátení spisu z dovolacieho súdu (7. november 2011) ako predčasne predloženého urobil ďalší procesný úkon až 11. júla 2013 (nečinnosť viac ako 20 mesiacov). Takisto návrh sťažovateľa predložil na vyjadrenie žalovanému až po 7 rokoch od postúpenia návrhu okresnému súdu ako miestne príslušnému súdu (17. jún 2009). Prvé pojednávanie nariadené už 16. júna 2015 na 21. október 2015 musel okresný súd tiež odročit', pretože vyjadrenie žalovaného k žalobe bolo doručené okresnému súdu až 15. októbra 2015. Vo vyjadrení doručenom okresnému súdu 21. októbra 2015 (č. l. 357 až č. l. 361) navyše žalovaný (ministerstvo) spochybnil svoju pasívnu legitímáciu v spore a žiadal jeho žalobu odmietnuť aj pre vady žalobného návrhu. Obdobne spochybnili svoju pasívnu legitímáciu a premlčanie nároku aj ostatní žalovaní vo vyjadreniach doručených okresnému súdu v januári 2016. Okresnému súdu možno vytknúť najmä to, že sa dostatočne nevenoval zákonným náležitostiam návrhu, nevyzýval jeho právneho zástupcu na odstraňovanie nedostatkov a zrušil tiež dve nariadené pojednávania, čím nedokázal o návrhu

sťažovateľa rozhodnúť, čo nemožno vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania akceptovať. Ústavný súd berie na zreteľ, že v konaní je nariadené pojednávanie na 14. máj 2018.

13. Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, ktorý mal smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02) a jeho neefektívna činnosť mala rozhodne vplyv na doterajšiu dĺžku konania. Ústavný súd tak nemohol súhlasiť ani s obranou okresného súdu spočívajúcou v personálnych problémoch (počet vecí) ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieťahy v konaní. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 52/99, III. ÚS 17/0, I. ÚS 516/2016) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je ním vedené pod sp. zn. 9 C 183/2009, došlo aj k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Pretože ústavný súd zistil porušenie označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 183/2009, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

17. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ale aj nemusí priznať finančné zadostučinenie osobe domáhajúcej sa ochrany svojich práv na ústavnom súde.

18. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadostučinenia v sume 10 000 € z dôvodu, že *„dochádza k prietahom už osem rokov. Dlhých osem rokov odo dňa podania návrhu na začatie konania je sťažovateľ v stave právnej neistoty“*.

19. Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie aj finančného zadostučinenia, ale nie v požadovanej výške (v tejto časti jeho žiadosti nevyhovelo – pozri výrok nálezu v bode 5). Z ďalšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (sťažovateľ podal už celkom 106 sťažností, pozn.) je známe, že sťažovateľ opakovane podáva na všeobecné súdy nedostatočne kvalifikované až chaotické podania, ktorými zaťažuje súdne a iné štátne orgány v Slovenskej republike. Rovnako zneužíva vyťaženosť orgánov ochrany ľudských práv v Európskej únii, ktoré niekedy dobre nerozpoznajú skutočné ciele a zámery sťažovateľa (právoplatne odsúdeného za závažné trestné činy na doživotný trest) získať zo svojich káuz čo najviac finančných prostriedkov bez ohľadu na podstatu týchto sporov, ktoré sú prevažne len hypotetickej povahy, keďže nie sú reálne podložené aj riadnymi dôkazmi. K tomuto konštatovaniu o priznaní finančného zadostučinenia sťažovateľovi v minimálnej výške podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku) však prispeli aj iné okolnosti danej veci (správanie sťažovateľa bod 12.2) a najmä charakter veci (v obdobnej veci nebolo všeobecným súdom takejto žalobe sťažovateľa už vyhovené, pozri bod 12.1).

20. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa trovy konania vyčíslila sumou 475,05 €, a to za tri úkony právnej služby (dva úkony urobené v roku 2017 (prevzatie a príprava právneho zastúpenia a podanie sťažnosti) a jeden urobený v roku 2018 (vyjadrenie sťažovateľa z 20. februára 2018 v sume 153,50 € a k tomu 9,21 € režijný paušál.)

21. Ústavný súd v tejto právnej veci rozhodol priznať sťažovateľovi úhradu za tri úkony právnej služby v celkovej sume 475,05 €, ktorú uložil zaplatiť okresnému súdu na účet jeho právnej zástupkyne (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

22. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu (čl. 133 ústavy).

V Košiciach 7. marca 2018